

O cílech a prioritách pro další období

Blíží se konec roku. Čas hodnocení, bilancování, stanovování dalších postupů a cílů. To vše je důležité v příštím roce pro naši práci, pro vytváření možností pro plnění našeho poslání, našich úkolů. Již dříve jsem se snažil všechny přesvědčit o nezbytnosti zpracování vlastní strategie vašeho OS ČČK na základě vlastní důkladné analýzy vašich schopností, možností, potřeb, potřeb vašeho regionu. Z toho mělo vyplynout stanovení konkrétních cílů a úkolů. Bohužel neschopnost a nechuť většiny OS ČČK na tuto výzvu reagovat, odsunula tuto myšlenku do nicoty.

V závěru roku proběhla jednání na komorách ČČK v Praze a Přerově. Diskuze se točila kolem konkrétních problémů nebo aktivit několika OS. Byla povětšinou pozitivní, pomínou-li několik příspěvků, jakoby z minulosti. Ozvalo se i volání po strategii ČČK do budoucna.

Základní strategické úkoly a cíle naší národní společnosti ČČK jsou stanoveny v přijatých základních dokumentech, v usnesení našich vrcholných orgánů. Úřad ČČK tato usnesení podporuje vytvářením podmínek pro OS ČČK k jejich naplnění. Zajišťujeme finanční prostředky, vydáváme učebnice, dodali jsme OS ČČK vybavení pro učebny, výpočetní techniku, zajišťujeme potřebná školení. Podporujeme projekty OS ČČK bezúročnými půjčkami, v posledních letech vybrané projekty i dotacemi z vlastních prostředků. To vše řádově v desítkách milionů korun.

Výsledkem je, že několik OS ČČK je ve svojí činnosti a výsledcích na evropské úrovni, několik desítek OS ČČK přežívá a zbytek se dlouhodobě pohybuje na hranici života a smrti. Nebezpečí ohrožení jejich existence se bude zvyšovat, se zhoršováním ekonomické situace v naší zemi. Příští rok bude zřejmě velmi náročný.

Základním cílem pro méně úspěšné OS ČČK je zmobilizovat veškeré svoje síly, využít nabízené

možnosti a dostat svoji činnost spolkovou i programovou na úroveň, kdy bude schopen samostatně plnit úkoly ČČK v dané oblasti podle potřeb a ve vysoké kvalitě. Nástin budoucího vývoje již mnoho času nedává.

Již dlouhý čas je patrné a stále na to upozorňujeme, že musíme zvyšovat svoji ekonomickou samostatnost a nezávislost. Musíme výrazně zvýšit kvalitu svých činností, že musíme čelit čím dál tvrdší konkurenci.

Dlouhá léta na to nejen upozorňujeme, ale vědomí si vážnosti situace, snažili jsme se i dlouhá léta vytvářet podmínky pro rozvoj aktivit a úroveň OS ČČK. Byly to naše tehdejší cíle a priority a budou i nadále. Jen rozsah a směřování se bude měnit. Vnější podmínky jsou neúprosné.

Probíhající hospodářská recese, či krize nás samozřejmě nemine bez povšimnutí. Zcela jistě ovlivní naše výsledky a ekonomiku za rok 2009. Jen přímé snížení dotací znamená pro ústředí ztrátu ve výši 1,5 mil. Kč, kterou se těžko podaří nahradit. I OS ČČK zaznamenaly snížení příjmů, především z veřejných zdrojů, jejichž výpadky budou těžko nahrazovat. Příjmy z hospodářské činnosti, výnosy úroků, vše se snižuje. Státní instituce budou v příštím roce zvyšovat tlak na úspory a samozřejmě se to dotkne také financí pro humanitární organizace. Ostatně vývoj výše dotačních prostředků, které jsme obdrželi na projekty ČČK o tom svědčí více než výmluvně. V roce 1993 jsme začínali se 110 mil. Kč na dotace, v roce 2009 to bylo již jen 37, 580 mil. Kč. Nestěžujeme si. Podařilo se nám postupně s touto situací vypořádat a při tomto vývoji plnit naše poslání a navíc se ještě rozvíjet. Svědčí to o našem správném postupu a schopnostech. Zdá se ale, že bude ještě hůře.

Tím více musí být naším cílem posilování ekonomické samostatnosti všech složek naší ná-

rodní společnosti ČČK. OS ČČK musí kvalitně realizovat tradiční i nové činnosti, především ty, ke kterým obdržel vybavení, musí úzce a kvalitně spolupracovat s místní správou. Úřad ČČK postupně eliminuje ztrátové činnosti a objekty, dokončuje výstavbu domů a zařízení pro seniory, s cílem zajištění příjmů pro vlastní činnost.

Protože čas ani vývoj se nedá zastavit a my všichni stárneme i se svými názory, je zde další úkol a cíl. Získat mladé, kvalifikované lidi s vysokou mírou odpovědnosti a potřebnou mírou zkušeností.

Z výše uvedeného a především z reality života vyplývá, že hlavní cíle jsou: vysoký podíl samofinancování všech složek ČČK, kvalitní plnění stávajících programů, příprava na přechod na krajské uspořádání organizačních struktur ČČK, získávání nových mladých lidí, nové programy, nové postupy.

To vše není nic nového. Víme to dávno a říkáme to stále. Nové je, že nastal čas, kdy musíme reagovat. Ten kdo toho nebude ve velmi krátké době schopen – skončí. I to bude jeden z cílů. Vymýtit neschopnost, neúčelné staromilství, účelové zneužívání ČČK. Zajistit plnění nejen základních povinností vyplývajících ze Stanov ČČK, programových cílů.

Věřím, že ti odpovědní a schopní to pochopí. Vysvětlete to prosím i těm ostatním. Důrazně. Prosím vás o vytrvání ve vaší práci pro Český červený kříž, žádám vás o podporu pro naši práci i v nelehké budoucnosti. Naše cíle jsou stejné. Zachovat vše dobré co se nám podařilo a také ČČK pro budoucnost. Přeji Vám všem mnoho sil i dobré vůle.

JUDr. Jiří Procházka
ředitel Úřadu ČČK ■

AKTUÁLNÍ TÉMA

Principy humanitárního práva IX.

Dnes se dostáváme na konec našeho seriálu o základních principech MHP – zabývá se budeme zásadou *Nikdo nesmí být podroben krutému či ponižujícímu zacházení či trestání.*

Toto pravidlo stručné, avšak významné, chrání všechny ty, kteří se z jakéhokoli důvodu dostali do **moci některé ze stran konfliktu**. Může se – podobně jako u předchozího principu – jednat

o zadržené bojovníky i civilisty na území kontrolovaném touto stranou včetně osob zbavených svobody.

Vychází z přesvědčení, že **i protivník má právo** na lidské zacházení a respektování své lidské důstojnosti. Vyplývá odsud i **zákaz** psychického či fyzického **trýznění** nebo **mučení**, které nelze nikdy užívat ani jako formu trestu ani jako

způsob získávání jakýchkoli – byť významných – informací. Zejména vůči ženám jsou zakázány jakékoli formy **nemravného jednání**, nucení k prostituci apod.

Taktéž náboženské přesvědčení, příslušnost k určité skupině rasové, národnostní, rodové a podobné **nesmí být hanobeno**, nesmí se stát objektem urážek. Naopak, i v případech ozbrojeného konfliktu musí být respektována rodinná

práva osob, jejich způsoby a zvyky a umožněny náboženské úkony.

V těchto devíti krátkých zastaveních jsme se pokusili stručně shrnout **hlavní zásady**, na nichž je založeno mezinárodní humanitární právo. Jednalo se o stručně formulované zásady, ale lze z nich odvodit chování i v mnohých nepopsaných situacích.

Zdůrazněme také, že příkazy či zákazy v těchto principech obsažené se vztahují nejen

na vojenské nebo civilní orgány některé strany konfliktu, ale i na její „řadové“ občany a příslušníky.

Šířit jejich znalost je pro nás všechny v Červeném kříži povinností, která může přispět k zachráně zdraví či životů potenciálních obětí války.

RNDr. Marek Jukl, Ph.D.
prezident ČČK ■

ZPRÁVY, AKTUALITY

Výkonná rada ČČK 31.10. 2009

Výkonná rada ČČK na tomto svém zasedání projednala a schválila návrh pořadatelů a hlavních rozhodčích republikových a krajských soutěží ČČK v první pomoci v roce 2010, návrhy na udělení vyznamenání ČČK „Za dlouholetou práci“ a návrhy na udělení plakety „Za záchranu života“. Dále VR ČČK schválila žádost OS ČČK Opava o prodloužení splatnosti poskytnuté půjčky, návrh na bezúplatný převod nemovitosti na OS ČČK Rakovník. Na návrh prezidenta ČČK schválila ustanovení RNDr. Josefa Konečného do funkce ředitele Úřadu ČČK.

V rámci informačních zpráv vzala Výkonná rada na vědomí zprávu o činnosti prezidenta ČČK a Úřadu ČČK za uplynulé období a přehled aktivit Úřadu ČČK a OS ČČK se sdělovacími prostředky. Dále VR ČČK vzala na vědomí informaci o průběhu Světového dne první 2009, informaci z republikového setkání zástupců Klubu dárců krve ČČK, informaci o přípravě zasedání Komor ČČK a informaci o prodeji zámku Líšno.

Předávání Zlatých křížů v Ostravě

Druhé letošní předávání Zlatých křížů se uskutečnilo v Ostravě 28.11. 2009 ve velmi příjemném prostředí hotelu Clarion. Celkem bylo uděleno 200 Zlatých křížů, z toho 137 Zlatých křížů 2. třídy a 63 Zlaté kříže 1. třídy. Slavnostní projev přednesl Dr. Marek Jukl - prezident ČČK. Předávání ocenění se kromě zástupců Úřadu ČČK zúčastnila vedoucí odboru zdravotnictví Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a zástupci Krevního centra. Přítomni byli zástupci zdravotních pojišťoven (Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra, Oborová zdravotní pojišťovna, Česká podnikatelská zaměstnanecká pojišťovna, Revírní bratrská pokladna). Dále byli přítomni představitel OKD a.s. a společnosti Arcelor Mittal a.s. Vyrcholentím společenské akce bylo kulturní vystoupení 4 členů Národního divadla Moravskoslezského, které sklídilo velký úspěch. V této souvislosti patří poděkování za spolupráci při organizování celé akce paní Lýdii Poledníkové, ředitelce ÚOS ČČK, která jako vždy měla velký podíl na tom, že akce proběhla na opravdu vysoké a profesionální úrovni.

Předání vyznamenání ČČK na Staroměstské radnici v Praze

Starobylé prostory Brožíkovy síně Staroměstské radnice v Praze byly místem kde se 7.12. 2009 konalo slavnostní setkání při příležitosti předání vyznamenání Českého červeného kříže. V letošním roce bylo pozváno 39 vyznamenaných, z nichž třicet obdrželo vyznamenání „Za dlouholetou práci“ a devět přítomných, kteří svým včasným a správným poskytnutím první pomoci pomohli k záchraně života byla udělena medaile ČČK „Za záchranu života“.

Předání vyznamenání se uskutečnilo pod symbolickou záštitou člena rady Zastupitelstva hlavního města Prahy pro oblast zdravotnictví PhDr. Milana Pešáka. Úvodní projev přednesl prezident ČČK RNDr. Marek Jukl, Ph.D., který spolu s panem radním a ředitelem Úřadu ČČK JUDr. Jiřím Procházkou předal vyznamenání všem oceněným. Součástí programu bylo i kulturní vystoupení o které se postaral, již adventní atmosférou vyzářující, dětský pěvecký sbor Claireton Chorale.

Zasedání Komor ČČK

V listopadu 2009 se uskutečnila zasedání obou Komor ČČK, na jejichž programu byla především informace o jednáních VR ČČK a zpráva o činnosti Úřadu ČČK za uplynulé období.

Česká komora se na svém jednání sešla v Praze dne 7. listopadu 2009 za řízení její předsedkyně JUDr. Jany Lexové, které se ve svém projevu zaměřila mj. na skupinu problémů projednávaných VR ČČK. Na zasedání vystoupili se svým projevem také prezident ČČK RNDr. Marek Jukl a ředitel Úřadu ČČK JUDr. Jiří Procházka.

Moravskoslezská komora ČČK uskutečnila své zasedání v Přerově dne 28. listopadu 2009. Jednání řídil její předseda MUDr. Petr Vlček. Také tohoto jednání se aktivně účastnili prezident ČČK a ředitel Úřadu ČČK.

Přijetí delegace BDK na Pražském hradě

Již tradičně byli přijati na Pražském hradě paní Livií Klausovou bezplatní dárci krve v doprovodu představitelů ČČK. Setkání dárců s první dámou má již svoji tradici a Český červený kříž pořádá toto slavnostní přijetí ve spolupráci s Kanceláří prezidenta republiky. Na letošní setkání 4.11. 2009 přijalo pozvání 21 dárců, kteří byli tradičně vybráni z nositelů Zlatého kříže.

Osobní setkání s první dámou bylo jako vždy velmi příjemné a milé. Slavnostní atmosféru doplnil kulturní program, v rámci něhož měli zúčastnění možnost „ponořit se“ do tónin operních árií, které přednesla mezzosopranistka Barbora Polášková za doprovodu klavíristky Iriny Roměň-

ské. Po kulturním zážitku následovala prohlídka prostor Pražského hradu.

2. ročník charitativního projektu „Hejbejte se a zpívejte s Hankou a Novou“

ČČK se stal i v letošním roce jedním z partnerů charitativního projektu pro dětské domovy z celé ČR.

Cílem projektu je ukázat dětem moderní formy volnočasových aktivit v profesionálních podmínkách a jeho generálním partnerem je TV NOVA.

Novinkou letošního ročníku bylo uspořádání sportovního soustředění, kde pod vedením známé cvičitelky Hanky Kynychové, jejího sdružení Dětské domovy v pohybu a patronů TV Nova, měly možnost děti trénovat všechny disciplíny, které jsou do projektu zahrnuty (aerobik, hip hop, břiš-

ní tanec či muzikál). Soustředění nebylo však jen o „dřině“, ale pro děti byl připraven také bohatý doprovodný program, na jehož realizaci se podílel také Ú ČČK ve spolupráci s OS ČČK Praha 9 a Záchraná brigáda kynologů Praha.

Finále 2. ročníku se konalo 7. listopadu v Kongresovém centru v Praze a zúčastnilo se ho 350 dětí z 28 dětských domovů. Výkony dětí podpořili, kromě mnoha známých tváří TV NOVA, také zástupci partnerů projektu. Absolutním vítězem se stal dětský domov z Ústí nad Labem, Severní Terasy, který je do projektu zapo-

jen již od jeho zrodu a vždy patří mezi šampiony. O zpestření finálního dne se opět postaral i OS ČČK Praha 9, který zajišťoval jednak zdravotnický dozor a dále ukázkou první pomoci a maskování. Právě maskování patřilo k oblíbené, byť nesoutěžní „disciplíně“ dětí a jak jsme později měli možnost zjistit, pozadu nezůstávali ani dospělí. Pravda, některé děti to pojaly jako adrenalinovou zábavu a chodili „strašit“ s namaskovanými zraněními nejen své kamarády, ale i známé tváře z TV NOVA, od kterých kolegové z OS ČČK Praha 9 sklídili nejednu pochvalu.

SPOLKOVÝ ŽIVOT

Hoří, poplach!

.....Ozvalo se ve třídách Základní školy Pavlišovská na Babí dne 9. 10. 2009. Všichni žáci, učitelé i personál ihned opustili budovu školy. V tom okamžiku se ozvala siréna hasičských aut a začala záchranná akce. Hasiči dorazili na místo, vynesli zraněné děti, které nestihly budovu opustit včas a pomocí plošiny zachránili i 4 děti, které uvízly ve třídě v 1. patře. Děti proškolené v základech první pomoci ošetřovaly své spolužáky pod vedením členky MS ČČK při OS ČČK Náchod p. Hany Machové. Přestože šlo o žáky I. stupně ZŠ první pomoc zvládli na výbornou. Po úspěšném ukončení práce hasičů si žáci mohli prohlédnout hasičské auto a vyzkoušet si vodní proud z hadic. Možnost stát na plošině hasičského auta a prohlédnout si okolí školy z výšky několika metrů, bylo odměnou pro odvážné. Nakonec jsme si všichni oddechli, opět hořelo jenom jako.

Lenka Zelená
ředitelka OS ČČK Náchod ■

Školení první pomoci

Člověk často bere život na lehkou váhu a myslí si, že se mu nemůže nic stát. Najednou to přijde třeba v podobě úrazu - a úplně přehodnotí priority a dívá se na svět jinak.

V takovou chvíli začne hledat pomoc či rady u druhých, protože nedokáže zachovat chladnou hlavu a správně poskytnout nezbytnou první pomoc. V krizových situacích přitom rozhodují minuty...

Karlovarský Červený kříž proto pro zájemce zajímavé školení první pomoci. Jeho absolventi mohou získané vědomosti a zkušenosti využít nejen v soukromém životě, ale i v zaměstnání. Všichni, kteří se školení zúčastnili, mají nyní velkou šanci, že v případě neštěstí dokážou zachovat chladnou hlavu a hlavně zachránit to nejценnější - život.

Věra Sládková
ředitelka OS ČČK K. Vary ■

Oceňování dárců krve

Oblastní spolek ČČK v Přerově koná každoročně slavnostní předání medailí dr. Jana Janškého dárcům krve a to 2x v Přerově a 2x v Hranicích. Akce jsou konány v obřadních síních jednotlivých měst za účasti primátora města Přerova a starosty města Hranice, kteří dárcům předávají dárkové balíčky a upomínkové předměty. Oceňování dárců krve dne 3.11.2009 v Přerově se zúčastnil významný host – ing. Martin Tesařík, hejtmán Olomouckého kraje.

Alena Stárková
ředitelka OS ČČK Přerov ■

Rekondiční pobyt seniorů

Předposlední týden v říjnu karlovarský Červený kříž pořádal již tradičně rekondiční pobyt pro seniory, který byl zaměřen na rehabilitaci pohybového ústrojí. Možnosti strávit týden v horském středisku Boží Dar využila necelá desítka seniorů.

Cílem akce byla podpora aktivního stárnutí v těch oblastech, které mohou ovlivnit samotní seniory – to se týká hlavně pohybu, psychického zdraví, výživy a podobně.

Účastníci rekondičního pobytu našli v letošním nabídce možnost vyzkoušet si různé relaxační techniky, zjistit, jak se zbavit stresu či jak trénovat paměť. Navštívili také několik architektonických skvostů, které stály za prohlídku, např. barokní kostel sv. Anny. Bohužel kvůli nepříznivému počasí a první sněhové nadílce neprošli naučnou stezkou Božidárské rašeliněště.

Kromě cvičení na pohybové ústrojí využili možnosti se zapojit do taneční terapie nebo návštěvu bazénu.

Odměnou všem zúčastněných bylo zlepšení kondice a zjištění, že věk nerozhoduje, když chcete udělat něco pro své zdraví.

Věra Sládková
ředitelka OS ČČK K. Vary ■

O bezplatném dárcovství krve s budoucími učiteli v Hradci Králové

V duchu kampaně „Jdi se bodnout se strachem“ se nesla beseda, která proběhla v aule Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové v úterý 24. listopadu. Se studenty přišli besedovat MUDr. Vít Řeháček, primář Transfuzního oddělení FN HK, slečna Eva Čerešňáková a Bc. Lukáš Pochylý, předseda OS ČČK Hradec Králové.

Během první části besedy se přítomní studenti dozvěděli spoustu zajímavých informací o krvi, krevních transfuzích a možnostech dárcovství, o kampani Českého červeného kříže „Jdi se bodnout se strachem“ a aktivitách ČČK v oblasti bezplatného dárcovství. V druhé části měli možnost zeptat se hostů na to, co je zajímavá a trápí.

Hodinu a půl trvající beseda probíhala ve velmi přátelské atmosféře a já věřím, že s dobrým pocitem odcházeli jak účastníci, tak i naši hosté. Velký dík patří nejen jim, ale také členům Studentské komory Akademického senátu Pedagogické fakulty UHK, kteří akci spoluorganizovali a paní Mgr. Jirůtkové, vedoucí Úseku odborných činností Ú-ČČK, která celou akci podpořila a pomohla s její přípravou.

Jakub Konečný
prezident Mládeže ČČK a organizátor akce ■

Hodnocení úkolů vytyčených na 1. pololetí r. 2009

Hned po jednání valné hromady naší MS ČČK v Novém Boru – kde byla dosavadním členům představenstva dána plná důvěra k další činnosti v následujícím čtyřletém volebním období, a po schválení plánu práce na první pololetí t.r., jsme přistoupili k jeho plnění.

Již tradiční oslava MDŽ proběhla k naprosté spokojenosti organizátorů i početné účasti našich členek. Prvním neúspěchem v naší činnosti bylo jednání na Oblastní výkonné radě, kde se nám nepodařilo prosadit našeho delegáta – předsedu MS – do tohoto oblastního orgánu, přestože máme nejpočetnější členskou základnu ze 4 MS v rámci naší oblasti. Inu volby jsou volby a jejím výsledkům se musíme podrobit. Hlavní je, že nás tento neúspěch neodradil od plnění vytyčených úkolů.

Na počátku dubna jsme uspořádali oblíbenou akci „Velikonoční výstavka“. Místní DDM Smetanka nám propůjčil 3 vhodné místnosti, které naši členové i s příznivci ČČK vyzdobili a připravili zajímavý program pro všechny příchozí. Již od rána se zájemci jen hrnuli. Velký zájem byl o plnění pomlázek, tvorbu velikonoční dekorace a zdobení

perníčků. Děti i dospělí věnovali také velkou pozornost výrobě kuřátek, malování vajíček a drátování. Byla skutečně radost se dívat na nadšení, elán a tvořivost návštěvníků všech věkových skupin. Jsme potěšeni, že se naše akce dostala do podvědomí občanů – dětí i jejich rodičů.

Také další naše akce – výlet do Českého ráje – měla obrovský úspěch. Tentokrát bylo tolik zájemců, že jsme nemohli ani všechny uspokojit. Při odjezdu nebylo sice počasí vábivé, ale včas se podstatně zlepšilo a zájezd se vydařil. Tentokrát vedla naše cesta za poznáním zámku Humprecht, zříceniny Pařez a dále jedné z nejhezčích částí Českého ráje – přírodní rezervace Plakánek. Naše putování končilo na hradě Kost. Byl to velice pěkný a příjemný výlet ku spokojenosti všech účastníků i organizátorky zájezdu paní Hany Macelové – členky představenstva MS ČČK.

Dále jsme věnovali pozornost dětem ZŠ v sousední obci Okrouhlá, kde náš instruktor a předseda p. Vladimír Dvořák provedl instruktaž zaměřenou na poskytování první pomoci. Také tato akce splnila svůj účel. Děti věnovaly zajímavému a poučnému

výkladu mimořádnou pozornost, což potěšilo přednášejícího i paní učitelku. Však to nebyla první a jistě také ne poslední instruktaž těchto dětí.

Konec května věnovala naše MS ČČK opět dětem. Přesto, že počasí příliš nepřálo, vydalo se 20 účastníků, převážně dětí 1.stupně ZŠ na cestu do Cvikova. Ubytovali jsme se v chatkách Cvikováčku a po večeři se vydali na noční pochod lesem. Stmívalo se jen pomalu, a tak se vycházka poněkud protáhla. Na zpáteční cestu nám svítíl už jen měsíček, který občas vykoukl za mraky. V sobotu ráno děti shlédly velmi pěknou pohádku v podání cvikovských loutkařů.

Tatímco se menší děti bavily, starší připravily velmi věrohodná poranění, která jsme se pak snažili pod vedením p. Dvořáka ošetřit. Po obědě jsme se ještě všichni zúčastnili oslavy MDD. Střídavě přišlo, ale i tak se děti bavily, soutěžily a dokonce i opékaly vuřty. Pak už jen bleskový úklid chatek, svačina a večer už nás opět čekali rodiče. Všichni byli spokojeni, i když někteří poněkud promočení.

Josef Špachman
MS ČČK Nový Bor ■

Jak správně přednášet a prezentovat VIII

Fakta II.

Mínule jsme se zaměřili na fakta, na podmínky pravdivosti a srozumitelnosti, a řekli jsme si, že fakta mohou zapůsobit, ale osobní zaujetí přesvědčí. A také jsme si slíbili, že se na ta fakta ještě podíváme z hlediska časných chyb. Tedy, čeho bychom se měli rozhodně vyvarovat.

Už mnohokrát jsem připomínal, že lektor musí být odborně zdatný. S tím souvisí také nutnost neuvádět nikdy pro nás nová fakta, nové věci, ve kterých si nejsme „jistí v kramflecích“. Nikdy nepřednášejte nový materiál dřív, než si ho zcela ujasníte, zažijete. Pokud věci sami dobře, v souvislostech a do hloubky nerozumíme, nemůžeme ho ani nikoho naučit. (I když se říká, že správný učitel naučí víc, než sám zná.) To samozřejmě neznamená, že nemáme právo na chybu. Splést

se může každý. Pokud už chybu uděláte, měli byste si ji sami uvědomit a opravit. Nejlépe hned, později to vždy není možné (jednorázová přednáška), ale pokud to lze, pak zahajte další blok (kurz, kapitolu, den...) opravou chybné informace. Chybou však je i zbytečné, nadbytečné, opravování se a omlouvání. Všeho s mírou. Jasně a krátce řekněte, kde byla chyba, jak je to správně, omluvte se a jděte dál. I zde totiž platí přísloví - Čím víc se v ho... štouráš, tím víc smrdí. A to platí v mnoha situacích.

Nevhodně na posluchače působí také zbytečná ustrašenost, nejistota, stejně jako přílišná uvolněnost, žoviálnost. Buďte sví, na nic si nehrajte, buďte sami sebou a sami za sebe. Jistotu získáte cvikem. Přílišná „vláčnost“ a lidovost vyznívá neaktivně až pohrdavě a neprofesionálně.

A ještě jeden zdánlivý paradox. Naučte se improvizovat, ale neimprovizujte zbytečně. Nikdy není vše podle Vašich původních představ a každá přednáška je jiná. Z tohoto pohledu jsou improvizace, přizpůsobení se situaci a rychlá reakce na změny nutné. Ale improvizovat můžeme jen v rámci svých znalostí, nikdy ne za nimi. Zase ta odborná zdatnost.

Na závěr snad už jen dobrá rada. Nikdy nebalte a neodcházejte hned po posledních slovech své přednášky. Dejte posluchačům čas na individuální dotazy, zkušenosti, připomínky. Ví čert, že Vás třeba budou chtít pochválit!

Příště si uděláme přestávku

Bc. Lukáš Pochylý
člen Otevřené databáze expertů ČČK
a mediální poradce ■

Těžko splnitelné přání

Při své práci využívá Pátrací služba ČČK různé zdroje informací (zejména různé archivy, úřady), ovšem často máme dojem, že pracovním prostředkem, který bychom opravdu velmi potřebovali, je křišťálová koule kombinovaná s dědem Vševědem. Jen tak bychom mohli uspokojivě vyhovět všem přáním našich klientů. Jejich přání jsou přitom tak prostá a lidsky pochopitelná.

Například žádost pana Jana, který se na nás obrátil i jménem svých dvou sester, je naprosto jasná. Pan Jan nám napsal: „Naše matka zůstala po 2. světové válce v Československu, kde byla na nucených pracích. Zde se vdala, ztratila veškerý kontakt s příbuznými z Francie a Rumunska a my tři děti neznáme svůj původ z matčiny strany. Hledáme jakékoli žijící i zesnulé příbuzné a jakékoli informace o nich.“ Pan Jan bohužel neznal žádná konkrétní jména rumunských či francouzských příbuzných a ani nevedl, že by jeho maminka po válce udržovala kontakt s někým z Rumunska či Francie. Spojení jeho maminky s její rodinou bylo tedy pravděpodobně zcela přerušeno jejím odchodem na nucené práce.

Pan Jan nám ovšem poskytl křestní list jeho matky, z něhož bylo jasné, proč hledat příbuzné hned ve dvou zemích. Rodiči jeho maminky Zuzany, narozené roku 1923 v Rumunsku, byli pan Andrej, narozený v jedné rumunské obci, a paní Anna, která pocházela z Paříže. Co vůbec kdysi přimělo Pařížanku Annu, aby odešla z oslňující-

ho velkoměsta nad Seinou do dalekého Rumunského království, provdala se tam za místního rolníka a prožila s ním celý život v malé rumunské obci? Kdy vlastně odešla: po 1. světové válce nebo ještě před ní? Poznala svého manžela až v Rumunsku nebo již v Paříži? Cítíme, že příběh Anny skrývá mnohá zajímavá tajemství, ale bohužel pro nás zůstanou navždy skryta. Paní Anna již nežije a onu dříve zmíněnou křišťálovou kouli zatím nemáme.

A právě tu bychom velmi potřebovali k zjištění francouzských příbuzných paní Anny. Bohužel je naprosto mimo možnosti Červeného kříže prohledávat všechny matriky v Paříži či celé Francii, hledat osoby se stejným příjmením, jaké měla Anna za svobodna a zjišťovat, zda nejsou příbuzné s Annou a tedy i s panem Janem a jeho dvěma sestrami. Ani nemůžeme cosi podobného požadovat od státních či jiných institucí, popř. pro podobnou činnost najmout pracovníka, který by pro nás takové genealogické pátrání prováděl za úplatu.

Vševědoucí křišťál bychom potřebovali rovněž ke spolehlivému zjištění rumunských příbuzných našeho žadatele. I když zde byla situace, vzhledem ke znalosti tří konkrétních osob žijících v konkrétní rumunské obci, podstatně snazší, zoufale jsme postrádali např. informaci, zda Anna a Andrej měli kromě žadatelovy maminky Zuzany ještě další děti.

Nezbylo nám než se obrátit na Mezinárodní pátrací službu v Bad Arolsensu, která se mimo

jiné zabývá dokladováním perzekuce za druhé světové války a pátráním souvisejícím s ní a disponuje archivními materiály o perzekuci za války. Bylo možné, že po paní Zuzaně během 2. světové války či po ní pátral někdo z Rumunska. Nebo třeba paní Zuzana měla sourozence a ti byli rovněž posláni za války na nucené práce či jinak perzekuováni, mohli by tedy figurovat v archivních materiálech MPS. O konkrétních krocích, které pracovníci MPS ve věci pátrání po příbuzných pana Jana a jeho sester provedli, nejsme informováni, protože jednotlivé složky pátrací sítě ČČK si mezi sebou neposílají rozsáhlé zprávy o podrobnostech postupu v jednotlivých případech; sdělují si pouze informace potřebné pro pátrání a výsledky pátrání.

Výsledek v případě příbuzných pana Jana a jeho sester jsme obdrželi za několik měsíců. Naštěstí nebyl negativní, i když původní představě pana Jana, tedy nalezení celé řady příbuzných v Rumunsku a Francii, odpovídal jen velmi málo. Našla se pouze jedna příbuzná. Jmenuje se Heidi a jedná se o vnučku Andreje a Anny. A podobný osud, který způsobil, že pan Jan a jeho sestry žijí v Čechách, způsobil, že jejich příbuzná se nakonec nenašla ani v Rumunsku ani ve Francii. Paní Heidi žije v Německu.

Ivana Holubová
Pátrací služba ČČK ■